Autor Guste Santini
Nedjelja, 19 Kolovoz 2018 09:52

Hrvatsko gospodarstvo – uvod

FINA već godinama publicira svoju „Analizu financijskih rezultata poduzetnika RH“ Za prošlu, 2017., godinu pokazatelji su, malo je reći, zabrinjavajući. I ove godine će se mijenjati porezni sustav. Promjene poreznog sustava, koje smo svjedočili u proteklim godinama, vidimo u financijskom rezultatu hrvatskog gospodarstva.

Predstoji nam rasprava o promjenama poreznog sustava. Promjene poreznog sustava uvijek se od strane vladajućih tumače kao značajno poboljšanje tretmana poreznih obveznika, sektor stanovništva i gospodarstvo, u smislu smanjenja porezne presije i, prema tome, povoljniji položaj poreznog obveznika sutra u odnosu na njegov položaj danas. Takva tumačenja zapravo tvrde kako će se povećati porezni kapacitet poreznih obveznika.

Interpretacije koje slijede imaju za cilj da ukažu na relevantna obilježja koja karakteriziraju hrvatsko gospodarstvo, a na čitatelju je da sam ocijeni u kojoj je mjeri smanjena porezna presija.

Moji stavovi glede vektora nužnih promjena poreznog sustava su javnosti poznati. Ipak, za one zaboravne, ja ću ponoviti moje višegodišnje zalaganje (cjelovito objavljeno u „Porezna reforma i hrvatska kriza“ 2009. godine).

Potrebno je uporno i kontinuirano smanjivati poreznu presiju za najmanje jedan posto godišnje (odnos poreznih prihoda i DP-a) kako bi ukupna porezna presija iznosila 30 ili manje posto. Zadržati postojeću standardnu stopu PDV-a, te preispitati trošarinski sustav s ciljem uvođenja novih trošarina na ekonomskim načelima. Povećati neoporezivi dio plaća na najmanje 5.000 kuna, s jedne strane, i, s druge strane, proširiti razrede i smanjiti porezne stope tako da se plaće do 15.000 kuna oporezuju poreznom stopom na dohodak od 10%; za plaće od 15 do 30 tisuća kuna predlaže se porezna stopa od 20%, a na plaće iznad 30 tisuća kuna porezna bi stopa trebala iznositi 30%. Predlaže se, nadalje, potpuna integracija, tzv. 100% integracija, poreza na dobit i poreza na dohodak na način da se jednom plaćeni porez na dobit priznaje kao odbitna stavka poreza na dohodak. Ukoliko se želi putem poreznog sustava provoditi proaktivna demografska politika nužno je povećati porezne poticaje u porezu na dohodak na način da se umjesto povećanja neoporezivog dijela umanjuje porezna obveza na cijeli dohodak (primjer: iznos plaće od 30.000 kuna u slučaju četvero člane obitelji obračunavao bi se kao dohodak od

7.500 kuna). Postojeći porez na dobit valja zamijeniti na način da se vrati institut zaštitne kamate na kapital koji obrazlažem činjenicom da nije dopustivo smanjiti porezni kapacitet poreznog obveznika. Posebno se zalažem za prohibitivno oporezivanje zaštite okoliša, a prikupljena bi sredstva valjalo usmjeriti na saniranje prirodnog okoliša. Kada pokrivenost uvoza roba dostigne razinu od najmanje 80% moguće je razmišljati o smanjenju postojeće standardne stope pDV-a od 25%. Navedeno nije moguće provesti u jednoj ili dvije godine. Navedeno nije moguće provesti ni u mandatu jedna vlade. Navedeno je moguće provesti, u zavisnosti od dinamike rasta gospodarstva i reformama na rashodnoj strani proračuna, u desetak godina. Ono što je bitno jest javna objava vlasti da će to učiniti što valja ozakoniti u Saboru.

Vratimo se financijskim rezultatima poduzetnika.

FINA-inina analiza zaslužuje najveću moguću pažnju. Sam materijal bi trebao biti daleko ambiciozniji u svojim komentarima. Što više, smatram da bi bilo više nego dobro da se temeljem FINA-ine analize organizira zbiljna višedimenzionalna rasprava kako bi se mišljenja i sugestije prezentirale obnašateljima vlasti. Ja ću pokušati proširiti i produbiti FINA-inu analizu kako bi se podrobnije sagledala kretanja u hrvatskom gospodarstvu.

Analiza će biti dadaistička što znači da će komentari biti manjkavi. U tom smislu čitatelji koji žele dati dopunu mojoj analizi ili komentar to mogu učiniti na način da mi dostave svoja razmišljanja i dopunu analize. Unaprijed se zahvaljujem na suradnji.